herpy

SALAMANDRY I TRASZKI

Guizhou Crocodile Newt

Tylototriton kweichowensis

Tylototriton kweichowensis to masywny, czarnobrązowy traszkowiec o długości 15-21 cm z trzema szerokimi pasami w kolorze od pomarańczowego do czerwonawego wzdłuż ciała. Żyje na lądzie w górach prowincji Kuejczou i Junnan, a do wody wchodzi głównie w celu rozrodu. Najlepiej trzymać go w dużym terrarium z częścią lądową i wodną.

Rodzina: Salamandridae Dawna nazwa: *Pleurodeles kweichowensis* **Słabe toksyny skórne**

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**15-21 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**10-20 lat**
Aktywność	**O zmierzchu i w nocy**
Tryb życia	**Naziemny i półwodny**
Środowisko	**Las górski i mokradła**
Toksyny skórne	**Słabe** Umyj ręce po kontakcie i trzymaj palce z dala od oczu i ust
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**90 × 45 × 45 cm** D × S × W dla 3 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**18-25 °C**
Temperatura w nocy	**15-20 °C**
Wilgotność	**70-90%**
Woda	**Akwaterrarium** głębokość 10-15 cm
UVB	**Niewymagane**
Pokarm	**Owady i dżdżownice i ślimaki**
Utrzymanie	**W parach lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Larwy w wodzie**
Miejsce składania jaj	**Na liściach nad wodą**
Liczba jaj w zniesieniu	**50-150**
Zniesienia w roku	**1**
Czas do wyklucia	**10-12 dni** przy 25 °C
Okres larwalny	**80-100 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Małe bezkręgowce wodne (rozwielitki, larwy komarów)**
Opieka nad potomstwem	**Brak**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
Załącznik unijny	**Załącznik B**
IUCN	**Narażony (VU)**

O gatunku

Tylototriton kweichowensis to duży i ciężki traszkowiec. Dorosłe osobniki mierzą łącznie 15-21 cm, ale zwierzęta z hodowli zwykle mieszczą się w dolnej części tego zakresu. Samice są nieco dłuższe i szersze od samców. Długość życia nie została udokumentowana dla tego gatunku; 10-20 lat to wartość zapożyczona od *Tylototriton verrucosus*. Barwa podstawowa jest od brązowej do czarnej, a większość osobników ma trzy szerokie pasy w kolorze od pomarańczowego do czerwonawego wzdłuż ciała: ostro odgraniczony pas środkowy na grzbiecie i dwa pasy boczne, które często są guzkowate lub niewyraźne. Gruczoły przyuszne za oczami, ogon i końce palców są zwykle pomarańczowe lub rdzawoczerwone. Skóra jest szorstka i ziarnista, a głowa ma wyraźne grzebienie kostne.

Gatunek przypomina kilku bliskich krewnych, zwłaszcza *Tylototriton verrucosus*, *Tylototriton shanjing* i *Tylototriton yangi*. Jest znacznie masywniejszy niż *T. shanjing*, a czerwonawe ubarwienie nie sięga przedniej części głowy, jak robi to pomarańczowe u *T. shanjing*. Zasięg występowania jest duży, a wygląd różni się w zależności od populacji, więc bez znanego pochodzenia oznaczenie może być niepewne. Niektóre zwierzęta w hobby, wcześniej określane jako *T. kweichowensis*, zostały później przypisane do *T. yangi*. Gatunek opisano w 1932 roku, a starsza nazwa rodzajowa *Pleurodeles* wciąż pojawia się w dawnych źródłach.

Gruczoły skórne wydzielają substancję, która może zranić lub zabić drapieżnika gryzącego zwierzę. U blisko spokrewnionego *T. verrucosus* toksyna składa się głównie z białek, a tępe końce żeber wyciskają wydzielinę z brodawek bez przebijania skóry; w przypadku *T. kweichowensis* toksyna nie została zbadana. Dla człowieka wydzielina nie jest niebezpieczna przy zwykłym kontakcie ze skórą, ale podrażnia błony śluzowe oczu i ust. Myj ręce przed każdym kontaktem i po nim.

Występowanie i środowisko

Tylototriton kweichowensis występuje wyłącznie w Chinach, w zachodniej części prowincji Kuejczou i północno-wschodniej części prowincji Junnan. Gatunek znany jest z powiatów Bijie, Dafang, Hezhang, Nayong, Shuicheng, Weining i Zhijin w Kuejczou oraz Yiliang i Yongshan w Junnanie. Obszar ten leży na płaskowyżu w południowo-zachodnich Chinach na wysokości 1400-2400 m n.p.m.

> **Naturalny zasięg:** Chiny.

ŚRODOWISKO

Tylototriton kweichowensis przez większą część roku żyje na lądzie, na wilgotnych, zacienionych trawiastych zboczach z gęstą roślinnością i licznymi kryjówkami, a do wody wchodzi głównie w okresie rozrodu od początku maja do początku lipca, co pokrywa się z porą deszczową. Wodami rozrodczymi są małe stawy i wolno płynące cieki, zwykle z roślinnością wodną i o głębokości poniżej metra. Pokarm stanowią dżdżownice, owady, larwy i mniejsze płazy ogoniaste, a gatunek potrafi też połknąć małe żaby i ropuchy.

Hodowla

TERRARIUM

Tylototriton kweichowensis potrzebuje dużego terrarium, ponieważ zwierzęta są duże i ciężkie, wymagają solidnej części lądowej z kryjówką dla każdego osobnika i muszą mieć dość wody zarówno do rozrodu, jak i do zamontowania filtra. Dla grupy hodowlanej złożonej z 3 dorosłych osobników odpowiednie jest 90 × 45 × 45 cm, mniej więcej w połowie ląd i w połowie woda. Warto obsadzić roślinami zarówno ląd, jak i wodę.

Część lądową tworzy się z wilgotnej, ale nie mokrej ziemi bez nawozów i perlitu, zmieszanej z włóknem kokosowym i mchem, w warstwie 5-8 cm nad warstwą drenażową, z korą korkową, korzeniami i kamieniami jako kryjówkami. Traszkowce są niezdarne, a utonięcie to realne ryzyko: część wodna musi mieć łagodną rampę albo szeroki, łatwo dostępny brzeg, a doniczki, duże kamienie i korzenie w wodzie nie mogą uwięzić zwierzęcia pod wodą. Terrarium powinno mieć pokrywę z siatki.

Zwierzęta mogą rozmnażać się także w zbiorniku z przewagą wody i pływającą korą korkową, ale z wody korzystają znacznie częściej, gdy mają prawdziwy ląd, na który mogą wyjść.

Młode osobniki są całkowicie lądowe i trzyma się je w wilgotnym, ale nie mokrym terrarium z ziemią lub ręcznikiem papierowym jako podłożem i jedynie płytką miską z wodą.

TEMPERATURA

Gatunek dobrze czuje się w zwykłej temperaturze pokojowej: 18-25 °C w dzień i 15-20 °C w nocy. Latem temperatura dzienna może utrzymywać się w górnej części zakresu, a zimą przez całą dobę utrzymuje się 15-20 °C. Temperatura nie może przez dłuższy czas przekraczać 26 °C. Wyraźna różnica między latem a zimą przygotowuje zwierzęta do okresu rozrodu; długość chłodnego okresu nie została udokumentowana. Zwierzęta nie potrzebują miejsca do wygrzewania. Ustaw terrarium z dala od bezpośredniego światła słonecznego.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna być wysoka, ale podłoże nie może być mokre; 70-90 % to wartość szacunkowa. Część lądową utrzymuje się wilgotną, ale nie błotnistą, a fragment podłoża może być suchszy. W razie potrzeby lekko zraszaj i zapewnij dobrą wentylację, aby powietrze nie stało w miejscu.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Część wodna zajmuje mniej więcej połowę terrarium. Głębokość nie została udokumentowana dla tego gatunku; 10-15 cm to wartość zapożyczona od *Tylototriton verrucosus*. Używaj odchlorowanej wody z kranu i cichego filtra, który nie wytwarza silnego prądu. Wymieniaj 20-30 % wody co dwa tygodnie, a częściej, gdy zostają resztki pokarmu. Pozostaw zwierzętom swobodny wybór: większość przebywa głównie na lądzie, ale niektóre korzystają z wody przez cały rok.

Płazy mają bardzo przepuszczalną skórę, więc unikaj mydła, środków czyszczących i kremu do rąk w pobliżu wody.

OŚWIETLENIE I UVB

UVB nie jest potrzebne, a gatunek jest najbardziej aktywny o zmierzchu i w nocy. Oświetlenie służy roślinom, a długość dnia może podążać za porami roku, najdłuższa latem i krótsza zimą, ponieważ prawdopodobnie pomaga regulować okres rozrodu. Nie ustawiaj terrarium w bezpośrednim słońcu.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Dorosłe osobniki dostają pokrojone dżdżownice, świerszcze i inne ofiary odpowiedniej wielkości. Larwy barciaka i inne tłuste larwy są chętnie zjadane, ale nie powinny stanowić podstawy diety. Przy urozmaiconej diecie suplementacja witamin i minerałów zwykle nie jest konieczna.

Gatunek należy karmić stosunkowo często; karmienie co drugi dzień utrzymuje zwierzęta w dobrej kondycji do rozrodu. Karmienie z ręki lub pęsetą to najpewniejszy sposób, by upewnić się, że wszystkie zwierzęta jedzą. Zwierzęta są powolne i pokarm trzeba trzymać przed nimi przez wiele sekund; niektóre są płochliwe i wymagają jeszcze więcej cierpliwości. Jeśli grupa je samodzielnie, płochliwe osobniki mogą głodować i może być konieczne karmienie ich osobno. Na lądzie kawałki dżdżownicy można położyć na kawałku ręcznika papierowego.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Gatunek jest powolny i niezdarny. 2-3 osobniki można trzymać razem, jeśli jest wystarczająco dużo kryjówek dla każdego z nich. Bierz zwierzęta do ręki tylko wtedy, gdy jest to konieczne, czystymi, mokrymi dłońmi lub w rękawiczkach bez pudru; zarówno wydzielina gruczołów skórnych, jak i przepuszczalna skóra zwierząt są powodem do ostrożności.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samiec ma szczelinowaty otwór kloaki, samica okrągły, stożkowaty. U młodych zwierząt płeć można zwykle określić od około roku życia; jeśli nie jest wyraźna z zewnątrz, kloakę można ostrożnie rozchylić, aby zobaczyć jej kształt. Samice są średnio nieco większe i cięższe. Wiek osiągnięcia dojrzałości płciowej nie został udokumentowany dla tego gatunku; młode żyją na lądzie przez około trzy lata, zanim zostaną przeniesione do zbiornika z wodą.

GODY I KOPULACJA

Rozrodowi sprzyjają: duże terrarium z częścią lądową i wodną, rośliny przy brzegu wody do składania jaj, obfite karmienie przez cały rok (nie tylko przed okresem rozrodu) oraz różnica między temperaturą letnią a zimową. Długość dnia prawdopodobnie także odgrywa rolę. W naturze okres rozrodu przypada na maj-lipiec; w niewoli jaja składane są od marca do czerwca. Duża podmiana wody wiosną lub wczesnym latem może wywołać rozród, ale efekt jest niepewny.

Podczas godów zwierzęta krążą w wodzie twarzą w twarz, a samiec składa spermatofor, który samica pobiera kloaką. Jeśli w terrarium widać gody lub spermatofory, jaja pojawiają się zwykle w ciągu kilku dni.

JAJA I LARWY

Samica składa jedno duże zniesienie w roku, rozłożone na 1-3 dni, zwykle 50-150 jaj w sezonie. Jaja składane są najchętniej na granicy lądu i wody, często na roślinach tuż nad linią wody, i trzeba je szybko usunąć z terrarium dorosłych oraz całkowicie zanurzyć w wodzie, w przeciwnym razie wyschną. Są luźno przytwierdzone i można je ostrożnie zdjąć z roślin lub podłoża palcami albo małą łyżeczką. Jaja złożone do wody lub takie, które do niej wpadną, należy wyłowić. Odsetek wyklucia bardzo się waha, od 50 do 80 %.

Larwy są większe niż u większości innych traszek i rosną zdumiewająco szybko. Od około 25 mm potrzebują dużych ilości pokarmu. Od tego momentu łatwo przestawić je z żywego pokarmu, takiego jak rozwielitki, na mrożoną ochotkę i drobno pokrojone dżdżownice. Niedokarmienie powoduje, że larwy unoszą się na powierzchni, a po kilku dniach zbyt skąpego karmienia mogą być zbyt słabe, by dojść do siebie. Duże podmiany wody są konieczne, ponieważ larwy są duże i mają szybki metabolizm. Różnica wielkości między największymi a najmniejszymi larwami jest duża; najmniejsze radzą sobie słabo, nawet gdy zostaną oddzielone i dobrze karmione, i często giną przed metamorfozą lub po niej.

METAMORFOZA

Czas inkubacji nie został udokumentowany dla tego gatunku; 10-12 dni w 25 °C to wartość zapożyczona od *T. verrucosus*. Larwy przechodzą metamorfozę po około trzech miesiącach i wyglądają wtedy jak małe dorosłe osobniki. Gdy skrzela się kurczą, woda musi być płytka, a larwy muszą mieć łatwą możliwość wyjścia na ląd. Po metamorfozie młode żyją na lądzie.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj Czytaj więcej: Odchów kijanek

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode są stosunkowo duże i mogą brać z pęsety małe świerszcze lub pokrojone dżdżownice; nauczenie ich tego wymaga cierpliwości, ale jest godne polecenia. Terrarium jest wilgotne, ale nie mokre, z ziemią lub ręcznikiem papierowym na dnie, licznymi kryjówkami i płytką miską z wodą. W miarę wzrostu młodych podawaj większe świerszcze, pokrojone dżdżownice i małe larwy, takie jak larwy much, oraz sortuj zwierzęta według wielkości. Młode żyją na lądzie przez około trzy lata, a potem można je przenieść do terrarium z częścią lądową i wodną.

Zdrowie i częste błędy

Typowe problemy i błędy:

- Utonięcie. Traszkowce mogą utknąć pod doniczkami lub kamieniami w wodzie. Część wodna musi mieć łagodną rampę na ląd.
- Bakteryjne zakażenie skóry. Skóra zdrowego zwierzęcia jest sucha, gdy przebywa ono poza wodą; mokre plamy, które nie wysychają, oraz otwarte rany wskazują na zakażenie.
- Niedokarmienie, zwłaszcza płochliwych osobników i larw. Pilnuj, aby każde zwierzę jadło.
- Amoniak i azotyny w wodzie z resztek pokarmu. Podmieniaj wodę i lepiej karm mniejszymi porcjami, ale częściej.
- Zbyt wysoka temperatura przez dłuższy czas.
- Bsal (*Batrachochytrium salamandrivorans*) to grzyb skórny, który zabija wiele europejskich płazów ogoniastych. Pochodzi prawdopodobnie z Azji Wschodniej, a wiele wschodnioazjatyckich płazów ogoniastych znosi zakażenie i może być jego nosicielami; wykryto go u dzikich *Tylototriton verrucosus* i kilku innych gatunków z tego rodzaju. Rodzaj jako całość nie jest jednak odporny: *Tylototriton wenxianensis* może umrzeć z powodu tej choroby. Dlatego nowe zwierzęta trzyma się na kwarantannie przez kilka tygodni, z dala od innych płazów ogoniastych i płazów, z osobnymi narzędziami i przy starannej higienie rąk.

Chore zwierzęta należy zabrać do weterynarza znającego się na płazach.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.